

Tema 4. Naturen i ett föränderligt landskap

FAKTABLAD N15.

Primärskog på landhöjningsstränder

När ny mark som följd av landhöjningen stiger upp ur havet och så småningom blir trädbevuxen är det den första generation skog som börjar växa där. Det har aldrig tidigare efter den senaste nedisningen funnits skog på den platsen. Sådan skog kallas för primärskog. Primärskogar längre upp på land är väldigt ovanliga eftersom största delen av våra skogar har förnyats av människan eller elden.

Primärskog vid landhöjningskust är en speciell naturtyp som bara förekommer i områden med landhöjning. Närmast stranden är skogen ofta örtrik och de vanligaste trädslagen är gråal, klibbal, rönn, glas-

björk, vårtbjörk, hägg och olika videarter. Längre upp, ovanför högvattenlinjen, blir gran eller tall dominerande och i fältskiktet växer mest olika ris såsom blåbär, lingon och kråkbär. Inslag av gamla lövträd bör finnas.

Det är inte ovanligt att primärskogarna uppvisar spår av bete, eftersom det har varit vanligt att hålla både får och nötboskap på bete på holmarna om somrarna. Ofta har man dessutom tagit löv till vinterfoder åt djuren samt ved för vinterns behov. Om det har förekommit mera storskalig avverkning kan skogen inte längre räknas som primärskog.



Foto: Anita Storm

Naturliga primärskogar i landhöjningskust omfattar hela naturliga busk- och trädsuccessionen med tydlig zonerings som är en följd av landhöjningen.



Landhöjningskog

Foto: Anita Storm.